

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทของมหาวิทยาลัยที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และสำรวจความคาดหวังของภาคีท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่มีต่อมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการศึกษาเพื่อหาแนวปฏิบัติและสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน ประชากรในการศึกษา คือ ประชาชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นพื้นที่โดยรอบและใกล้เคียง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 4 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนตำบลท่าสุต ชุมชนตำบลนางแล ชุมชนตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง และชุมชนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงผสมแบบลำดับขั้น โดยใช้วิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในขั้นแรก ดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 384 ชุด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและนำประเด็นที่ได้มาเป็นแนวทางสำหรับการใช้ในการประชุมกลุ่มเป้าหมายจากชุมชนแต่ละครั้งรวมทั้งหมดเป็นการประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 4 ครั้ง โดยมีผู้ให้ข้อมูลกลุ่มละ 8-10 คน ข้อมูลเชิงปริมาณถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังอยากให้พัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ได้ในระดับมากถึงมากที่สุด อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากมีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่ากิจกรรมที่มหาวิทยาลัยและชุมชนสามารถทำร่วมกันมากที่สุดคือการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น การบริการวิชาการและการให้คำแนะนำสู่ชุมชน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และการทำงานกันคว้าวิจัยร่วมกันตามลำดับ

ในด้านการบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยสู่ชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดส่งวิทยากรไปให้ความรู้แก่ชุมชน สนับสนุนบุคลากรและนักศึกษาทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานกับชุมชน การจัดส่งเอกสารหรือสื่อเผยแพร่แก่ชุมชน และการจัดสัมมนาวิชาการและเชิญชุมชนมาร่วมตามลำดับ นอกจากนี้ชุมชนส่วนใหญ่ยังต้องการความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยในด้านการฝึกอบรมด้านต่างๆ หลายด้านเช่น การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น และคุณภาพการบริการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพในหลายประเด็น โดยเฉพาะความต้องการในการสนับสนุนและให้ความรู้ในการพัฒนาและการวางแผนเรื่องการท่องเที่ยวท้องถิ่น ดังนั้นการศึกษานี้เสนอแนะแนวทางในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น โดยมหาวิทยาลัยควรเป็นสื่อกลางและเป็นแหล่งความรู้ด้านการพัฒนา
ท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น รวมถึงการจัดการฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการของ
ท้องถิ่น